

Проф. дхн Атанас Венков – 70-години от рождението

Проф. Атанас Венков е роден на 15 ноември 1940 г. в гр. Свиленград. През 1966 г. завършва специалност Химия в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, където същата година е избран за асистент в катедрата по Органична химия.

В катедрата започва работа под ръководството на тогавашния ѝ ръководител проф. Гълъбов в областта на

природните съединения, като изследва алкалоидното съдържание на поредица лечебни растения. В периода 1966 – 1972 е съавтор на 11 научни публикации.

През 1974 г. катедрата е оглавена от проф. дхн Н. Моллов, който променя научното направление. Така младият Венков започва изследвания върху синтез на изохинолинови съединения чрез реакция на вътрешномолекулно алфа-амидоалкилиране, а през 1978 г. успешно защитава докторска дисертация по тази тематика.

След избирането му за доцент през 1982 г., Венков чете лекции по дисциплината „Теоретични основи на органичната химия“ и продължава изследванията си върху приложение и свойства на ацилиминиеви реагенти. Работи съвместно с проф. Моллов и ръководената от него група в „Лаборатория по биологично активни вещества“ към БАН-Пловдив.

Научните приноси на проф. Венков са предимно върху изследване на реакцията на амидоалкилиране и приложение на N-ацилиминиевите реагенти за синтез на N-хетероциклени съединения, с което защитава дисертация за доктор на химическите науки през 1997 г., а на следващата година е избран за професор по органична химия. Разработките имат теоретични и приложни приноси в областта на органичния синтез и изследване хода на органични реакции главно с образуване на нова въглерод-въглеродна връзка и научно-приложно значение поради биологичната активност на някои от получаваните вещества като алкалоиди, лекарствени вещества и химически средства за растителна защита. Разработен е вътрешно молекулен вариант на реакцията на алфа-амидоалкилиране на ароматни съединения чрез използването на подходящо построени имини и ацил халогениди, признат в международната литература.

През деветдесетте години, след оттеглянето на проф. Моллов, проф. Венков оглавява катедрата по Органична химия и създава научна група, привличайки свои студенти и дипломанти. В периода 1987 – 2003г, той е научен ръководител на четирима редовни и двама свободни докторанти. В последст-

вие под неговото ръководство са защитени три докторски дисертации и се обучават много студенти.

Като дългогодишен преподавател проф. Венков разработва лекции по Органична химия и Органичен синтез, както и лекции и упражнения по Химия на лекарствените вещества, която се изучава като основна дисциплина във въведената от него през 2003 г. магистърска програма „Медицинска химия“.

В периода 1981 – 1986 г. е ръководител на Базата за технологично развитие към Химически комбинат „Агрива“ – Пловдив. Като резултат от натрупаните познания и опит върху свойствата и отнасянията на използваните N-ацилиминиеви реагенти е разработена подобрена технология за промишлено получаване на широко използвани в земеделието хербициди до етап промишлено внедряване. Значителен брой нови производни, около 100 нови изохинолинови и нециклични амиди, са изпитани за пестицидна и фармакологична активност от френската фирма Рон-Пуленк, Бьорингер – Германия и SpeChem – Чехия, като получените резултати показват много добра активност като хербициди и инсектициди.

В резултат на повече от 35 години предана работа в ПУ „П. Хилендарски“, Атанас Венков е автор на 106 публикации, от тях в списания с импакт фактор 74 (с общ импакт фактор 64.85), цитирани над 250 пъти от български и чуждестранни автори. Част от приложените изследвания са защитени с патентно право в 14 авторски свидетелства.

Внезапната кончина на професор Венков (на 20.07.2003 г. на път за работа) не слага край на творческите му търсения. Създадената от него научна група продължава и развива идеите за синтез на нови хетероцикленни съединения. По мнение на университетското ръководство, тази Група по Органичен синтез е най-успешната и продуктивна млада научна група в Химическия факултет. Към началото на 2011 година в групата по Органичен синтез работят двама доценти, трима доктори, четирима докторанти и дипломанти.